

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/376/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3514201810
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alica Beňová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3514201810.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa M. M., a.s., so sídlom Z., O. 9, R.: XX XXX XXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou M. & B., s.r.o., so sídlom Z., O. 8, R.: XX XXX XXX, proti odporkyňi Z. E., bytom W., G. XX/X, zastúpenej JUDr. F. N., advokátkou so sídlom I. W. nad O., W. XX, o neúčinnosti právneho úkonu, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 25. februára 2015, č. k. 7C/58/2014-130, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa z m e ň u j e tak, že návrh navrhovateľa na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa prerušil konanie do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 10C/335/2014. V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ sa svojím návrhom domáha, aby súd určil, že darovacia zmluva, ktorou bol prevedený spoluvlastnícky podiel o veľkosti XX/XX na nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v k. ú. G. Y., obec: W., okres: W., zapísaných na liste vlastníctva č. XXX vedenom Okresným úradom Myjava a to: rodinnom dome s. č. XXX, postavenom na parcele reg. "C" č. XXXX, zastavané plochy a nádvoría o výmere XXX m², pozemku na parc. reg. "C" č. XXXX/X- záhrady o výmere XXX m², pozemku na parc. reg. "C" XXXX, zastavané plochy a nádvoría o výmere 306 m² z R.. O. E., bytom G. Lúka XXX, XXX XX W. na odporkyňu, ako obdarovanú, na základe ktorej bol vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností povolený Správou katastra W. dňa 16.09.2012 pod číslom V XXX/XX, je voči navrhovateľovi neúčinná. Podaním zo dňa 28.01.2015 právna zástupkyňa odporkyne žiadala, aby súd konanie prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného na tamojšom súde pod sp. zn. 10C/335/2014. Uviedla, že o pohľadávke na zabezpečenie zaplatenia, o ktorej je vedený spor, nie je právoplatne rozhodnuté. Súčasne predložila rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 17.12.2013, č. k. 6Cdo 2536/2012. Súd prvého stupňa poukázal na to, že na tamojšom súde prebieha pod sp. zn. 10C/335/2014 konanie o zaplatenie 50.000,- Eur s prísl., medzi účastníkmi: M. Slovensko, a.s., Z. proti odporcovi 1/ W.. W. E., odporcovi 2/ R.. O. E.. Ku dnešnému dňu toto konanie nebolo právoplatne ukončené. Bol toho názoru, že vzhľadom na skutočnosť, že sa v konaní vedenom na tamojšom súde rieši otázka zásadného významu pre rozhodnutie súdu - a to určenie vymáhateľnosti pohľadávky, otázka samotnej existencie pohľadávky, je nevyhnutné v danom prípade konanie vo veci vedenej pod sp. zn. 7C/58/2014 podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. prerušiť. Súd prvého stupňa poukázal na aktuálne rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.12.2013, č. k. 6 Cdo 253/2012, v ktorom uvádza, že pre vyhovenie odporovacej žalobe je postačujúce, ak pohľadávka žalujúceho veriteľa sa stane vymáhateľnou (vykonateľnou) v priebehu odporovacieho konania, pričom prerušenie konania sa javí ako vhodné a súladné so zásadou spravodlivej ochrany práv. Záverom uviedol, že ak by pre rozhodnutie o neúčinnosti právneho úkonu bola postačujúca len existencia žalovateľnej pohľadávky, potom by takéto rozhodnutie nemohlo splniť účel, ak by následne pohľadávka veriteľa nenadobudla kvalitu vykonateľnej pohľadávky.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. V odvolaní uviedol, že súdu zaslal vyjadrenie k návrhu odporkyne na prerušenie konania, v ktorom sa domáhal, aby súd návrh na prerušenie konania zamietol. Otázku podmieňovania úspešnosti odporovacej žaloby podľa ust. § 42a a § 42b Občianskeho zákonníka existenciou vykonateľného rozhodnutia považoval za definitívne vyriešenú ustálenou praxou vid' rozhodnutie Najvyššieho súdu SR publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R 44/2001, prípadne rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4Cdo198/2010 zo dňa 27.02.2012. Mal za to, že súd prvého stupňa sa mal argumentačne vysporiadať s názormi prezentovanými vo vyššie uvedených rozhodnutiach. Uviedol, že navrhovateľ prihlásil svoju pohľadávku do konkurzného konania - Myjavská obchodná agentúra, a.s., pričom za pohľadávku v sume 555.269,48 Eur sa zaručili v celom rozsahu W.. W. E. a R.. O. E. (starý otec odporkyne). Identifikovaná úverová pohľadávka bola správcom zistená v celom rozsahu a považuje sa za nespornú. Posúdenie existencie a vymáhateľnosti pohľadávky považoval za duplicitné a účelové. Poukázal na odbornú literatúru, v zmysle ktorej je rozhodujúcim hľadiskom pre (ne)prerušenie konania zásada hospodárnosti konania. Svoje tvrdenia podporil aj s odkazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn. 3Sžo/182/2010 zo dňa 19.08.2010, sp. zn. 5Obo/10/2013 zo dňa 10.04.2013 a sp. zn. 5Sžo/9/2014 zo dňa 27.02.2014. Záverom zdôraznil, že pohľadávka musí byť vymáhateľná až v čase rozhodovania súdu o neúčinnosti právneho úkonu. Z tohto dôvodu, je toho názoru, že prvostupňový súd je v konaní oprávnený riadne pokračovať, vypočúť odporkyňu a vykonať ďalšie dôkazy potrebné na rozhodnutie vo veci, pričom s meritórnym rozhodnutím počká do ukončenia konania o zaplatenie pohľadávky, vedeného proti Ing. O. E. pod sp. zn. 10C/335/2014.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhla napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť. Uviedla, že napadnuté rozhodnutie považuje za správne, poukázala pritom na právne závery uvedené v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 253/2012 zo dňa 17.12.2013. Prerušenie konania v tejto veci neznamená podľa jej názoru ohrozenie či zmarenie uspokojenia pohľadávky navrhovateľa voči Ing. O. E.. Na základe uvedeného navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil. K navrhovateľom uvádzaným dôvodom uviedla, že námietku o nevymáhateľnosti pohľadávky uplatnila už pri prvom podaní na súd vo vyjadrení zo dňa 20.10.2014. Tvrdenie navrhovateľa, že otázka posúdenia existencie a vymáhateľnosti pohľadávky je v tomto konaní duplicitná a účelová, nakoľko pohľadávku posúdil správca konkurznej podstaty, podľa jej názoru nemá oporu v zákone. Zistenie správcu ohľadne prihlásenej konkurznej pohľadávky nie je potvrdením oprávnenosti pohľadávky konkurzného veriteľa voči ručiteľom úpadcu. Právomoc posúdenia oprávnenosti pohľadávky navrhovateľa patrí všeobecnému súdu, ktorý túto otázku rieši v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/335/2014.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné zmeniť v zmysle ust. § 220 O.s.p., a to z týchto dôvodov:

V preskúmvanej veci okresný súd prerušil konanie do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 10C/335/2014 s poukazom na ust. § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. V zmysle uvedeného ustanovenia ide o fakultatívny dôvod prerušenia konania, ktorý spočíva v tom, že prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu. Prerušenie konania podľa citovaného zákonného ustanovenia závisí od úvahy súdu a je upravená len ako procesná možnosť súdu, nie však jeho povinnosť, čo znamená, že sa jedná o prerušenie konania, ktoré nie je pre samostatné konanie nevyhnutné. Súd je povinný najskôr urobiť iné vhodné opatrenia dostupnými procesnými prostriedkami, a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Výber, resp. voľba súdu, ktoré z jednotlivých procesných opatrení slúži účelu racionálnej organizácie postupu súdu pri vedení príslušného súdneho konania, je potrebné podriadiť aj zákonnej požiadavke rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov v súdnom konaní a použiť to opatrenie, prostredníctvom ktorého je ochrana práv účastníkov konania rýchlejšia a účinnejšia. Rozhodujúcim hľadiskom je teda zásada hospodárnosti konania. Prerušenie konania preto predstavuje vo všeobecnosti skôr výnimku ako pravidlo.

Z obsahu spisu vyplýva, že predmetom konania je určenie neúčinnosti právneho úkonu - darovacej zmluvy v zmysle § 42a a nasl. Občianskeho zákonníka. Spornou ostáva vyriešenie otázky či v konaní

vedenom na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 10C/335/2014 sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre toto konanie.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že v konaní sp. zn. 10C/335/2014 prebieha konanie o zaplatenie sumy 50.000,- Eur od ručiteľa Ing. O. E., ktorý je zároveň účastníkom darovacej zmluvy - darca, ktorej neúčinnosť sa v tomto konaní rieši. Podľa súdu prvého stupňa sa v uvedenom konaní rieši otázka zásadného významu pre rozhodnutie súdu - a to určenie vymáhateľnosti predmetnej pohľadávky a otázka samotnej existencie pohľadávky. Súd prvého stupňa si vo svojom rozhodnutí osvojil právne závery vyslovené Najvyšším súdom SR v rozhodnutí sp. zn. 6 Cdo 253/2012 zo dňa 17.12.2013, v ktorom súd konštatoval, že pod pojmom vymáhateľná pohľadávka treba rozumieť takú pohľadávku, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, podľa ktorého možno vykonať exekúciu.

Odvolací súd sa nestotožnil s názorom súdu prvého stupňa o tom, že otázka riešená v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/335/2014 má význam pre posúdenie tejto veci.

Podľa ust. 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkove právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

Z vyššie citovaného textu zákona nie je možné podľa odvolacieho súdu interpretovať pojem „vymáhateľnej pohľadávky“ tak, že právo veriteľa uplatniť odporovaciu žalobu sa spája len s pohľadávkou priznanou vykonateľným rozhodnutím (exekučným titulom), ale tak, že ide o vymáhateľnú pohľadávku, teda takú, ktorú možno úspešne vymáhať pred súdom v základnom konaní. Zákonné pojmy „vymáhateľnej pohľadávky“ a „vykonateľnej pohľadávky“ preto nemožno považovať za synonymá a majú preto, tak rôzny zmysel. Preto vymáhateľnú pohľadávku možno charakterizovať ako pohľadávku žalovateľnú, pohľadávku, ktorej sa možno domáhať na súde. To, že zákonodarca použil termín vymáhateľná pohľadávka celkom vedome, svedčí podľa odvolacieho súdu aj dikcia druhej vety ustanovenia § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako aj § 845 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kde by nemalo byť sporné, že tam uvedené pohľadávky nemožno vymáhať pred súdom v základnom konaní a nie až v konaní o výkon rozhodnutia. Z uvedeného preto vyplýva, že nie je potrebné prerušovať konanie do skončenia konania vedeného pod sp. zn. 10C/335/2014, pretože v prípade posudzovania odporovateľnosti právneho úkonu (určenia jeho neúčinnosti) nie je zákonným predpokladom, aby išlo o pohľadávku vykonateľnú - teda pohľadávku priznanú rozhodnutím alebo iným titulom, na podklade ktorého možno vykonať exekúciu. V uvedenom konaní sa preto nerieši otázka, ktorá má význam pre rozhodovanie súdu v tejto veci. resp. otázka, ktorú by si súd prejudiciálne nemohol posúdiť sám. Nie sú preto splnené podmienky stanovené v § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p.

Odvolací súd sa tak rozhodol neaplikovať právne závery odporkyňou predloženého rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 253/2012 zo dňa 17.12.2013, ktoré predstavuje judikatúrny odklon od doteraz vedenej súdnej praxe. V tomto odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 102/1999 zo dňa 23.12.1999, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 44/2001. Uvedené rozhodnutie je tak rozhodnutím, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk so všeobecným konsenzom. O tom, že uvedené rozhodnutie nestratilo na aktuálnosti svedčí aj následná rozhodovacia činnosť súdov, ktorých rozhodovacia činnosť sa stotožnila s právnym názorom prezentovanom v uvedenom rozhodnutí (pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Obdo 69/2012 zo dňa 30.10.2013, 4 Cdo 198/2010).

Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že v prípade neúspechu navrhovateľa (veriteľa) v konaní o jeho pohľadávke, nebude v tomto konaní odporkyňa poškodená na svojich právach, pretože samotné rozhodnutie súdu o odporovateľnosti právneho úkonu (o jeho neúčinnosti), nie je spôsobilým titulom na vymoženie takéhoto práva, nakoľko predmetné rozhodnutie má iba formálnu, ochrannú, podpornú procesnú povahu.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa ust. 220 O.s.p. zmenil tak, že návrh navrhovateľa na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. ako nedôvodný zamietol.

Úlohou súdu prvého stupňa je vo veci ďalej konať.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.